

w sprawie oceny programowej kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna prowadzonego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią I zespołu nauk społecznych, prowadzącego działalność w zakresie dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie, nauki o komunikacji społecznej i mediach, nauki o polityce i administracji, nauki prawne, nauki socjologiczne, pedagogika, prawo kanoniczne, psychologia, stosunki międzynarodowe, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna prowadzonego na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 3 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu nie w pełni umożliwia studentom kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim. Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się,
2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się,
3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie,
4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry,
10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 3 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Brak ustalenia odrębnych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia, co uniemożliwia wykazanie progresji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych pomiędzy poziomami.
2. W opisie efektów uczenia się występują błędy polegające na braku określenia zakresu, głębi i kompletności wiedzy oraz na formułowaniu efektów zbyt ogólnych, niespecyficznych lub niejednorodnych (np. dla studiów pierwszego stopnia: K_W03, K_W05, K_U01, K_U06; dla studiów drugiego stopnia: K_W04, K_W05, K_U01, K_U03, K_U06).

W odpowiedzi na zarzuty Uczelnia rozpoczęła prace nad nowym programem studiów, który będzie procedowany do marca 2027 r. Ocena nowego programu wymaga przeprowadzenia kolejnego postępowania oceniającego.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Karty zajęć dla studiów pierwszego i drugiego stopnia wykazują brak spójności pomiędzy efektami uczenia się, treściami programowymi, nakładem pracy studenta, metodami kształcenia i metodami weryfikacji efektów uczenia się. W szczególności występuje brak jednolitości w opisie metod i kryteriów oceniania: w części kart są one sformułowane w sposób nadmiernie lakoniczny, a w części w sposób nadmiernie rozbudowany.
2. Literatura zalecana w kartach zajęć nie jest systematycznie aktualizowana, brakuje spójnego podziału na literaturę obowiązkową i uzupełniającą, a liczba pozycji literatury obowiązkowej nie jest powiązana z liczbą punktów ECTS przypisanych do zajęć.
3. Zastrzeżenia budzi program praktyk i ich organizacja:
 - Nie opracowano odrębnych kart zajęć dla praktyk na poszczególnych specjalnościach, co skutkuje nieuwzględnieniem ich specyfiki w zakresie efektów uczenia się, treści programowych i zadań realizowanych przez studentów.
 - Sposób weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych w trakcie praktyk jest nieadekwatny do tej formy zajęć i nie umożliwia identyfikacji poszczególnych elementów wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych nabywanych w ich trakcie.
 - Regulamin praktyk nie określa w sposób jednoznaczny zadań zakładowego opiekuna praktyk w miejscu ich realizacji, nie precyzuje wymaganych kwalifikacji opiekuna praktyk ani obowiązków instytucji przyjmującej studentów na praktyki.
 - Regulamin praktyk nie zawiera zapisów zobowiązujących zakładowego opiekuna praktyk do zapoznania się z efektami uczenia się przewidzianymi do osiągnięcia w trakcie praktyk ani do oceny stopnia osiągnięcia przez studenta każdego z efektów uczenia się określonych w karcie zajęć.
 - Regulamin praktyk nie przewiduje obowiązku potwierdzania przez zakładowego opiekuna praktyk zadań realizowanych przez studenta w trakcie praktyk.
 - Brak jednolitego wzoru dziennika praktyk.
 - Brak systemu corocznej oceny praktyk z udziałem studentów, obejmującej program praktyk, prawidłowość określenia efektów uczenia się dla praktyk, działalność kierunkowego opiekuna praktyk oraz procedury realizacji praktyk.

W odpowiedzi na zarzuty Uczelnia rozpoczęła prace nad nowym programem studiów, obejmujące m.in. korektę sylabusów i regulaminu praktyk. Ocena skuteczności tych działań wymaga przeprowadzenia kolejnego postępowania oceniającego.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Ogólne formułowanie kryteriów weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się w kartach zajęć, bez specyfikacji charakteru działań podlegających ocenie, polegające na wskazaniu metody bez określenia konkretnej tematyki prac oraz rodzajów aktywności i przypisanych im kryteriów oceniania (np. *reportaż i dokument, edytorstwo tekstów, kompetencje medialne, tworzenie stron WWW, warsztat fotografii, marketing terytorialny, dziennikarstwo a prawa człowieka, polityka we współczesnej Polsce, systemy medialne na świecie, badania i strategie w branding*).
2. Brak sformułowania metod weryfikacji w odniesieniu do wszystkich efektów uczenia się – metody często są proponowane bez podania związku z efektami uczenia się, w wielu przypadkach nie formułuje się metod weryfikacji adekwatnych do efektów uczenia się związanych z umiejętnościami praktycznymi i kompetencjami społecznymi (np. *etyka dziennikarska, historia mediów, laboratorium języka polskiego, branding, marketing i reklama w nowych mediach, warsztat rzecznika prasowego, start-up kreatywny, socjologia mediów, zarządzanie sytuacją kryzysową*).
3. Prezentacje i projekty nie zawierają informacji zwrotnej o stopniu uzyskania przez studenta założonych efektów uczenia się.
4. Zakres egzaminu dyplomowego, uwzględniający tylko tematykę związaną z pracą dyplomową i właściwą dla niej procedurą badawczą, nie pozwala na weryfikację wszystkich efektów uczenia się na koniec procesu kształcenia.

W odpowiedzi na zarzuty Uczelnia rozpoczęła prace nad nowym programem studiów, obejmujące m.in. korektę sylabusów oraz przygotowanie procedury zadawania pytań na egzaminie dyplomowym. Przewiduje się również systemowy przegląd metod weryfikacji efektów uczenia się. Ocena skuteczności tych działań wymaga przeprowadzenia kolejnego postępowania oceniającego.

W odniesieniu do kryterium 4:

Niedostateczna liczebność kadry dydaktycznej kierunku, wpływająca w szczególności na jej przeciążenie dydaktyczne, konieczność realizowania znacznej liczby godzin ponadwymiarowych, prowadzenie jednocześnie wielu zajęć, w tym w języku obcym i wymagających dodatkowego nakładu pracy, co przekłada się przede wszystkim na ograniczone możliwości rozwoju naukowego pracowników, brak balansu między życiem prywatnym i zawodowym, jak również na małe zróżnicowanie osób prowadzących zajęcia w poszczególnych semestrach.

W odpowiedzi na zarzut Uczelnia podniosła, że w związku z kształceniem na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna zamierza w ciągu 3 lat zatrudnić 2 pracowników badawczo-dydaktycznych i 1 pracownika dydaktycznego. Weryfikacja tych zapewnień wymaga przeprowadzenia kolejnego postępowania oceniającego.

W odniesieniu do kryterium 10:

Brak kompleksowego i skutecznego podejścia do monitorowania programu studiów, w szczególności w zakresie systematycznego gromadzenia, analizy i interpretacji informacji oraz formułowania wniosków stanowiących podstawę do planowania i wdrażania działań

o charakterze korygująco-naprawczym lub doskonalącym, skutkujący wystąpieniem nieprawidłowości w obszarze kryteriów 1–4.

Uczelnia podjęła działania naprawcze opisane wyżej. Aby zweryfikować ich skuteczność, niezbędne jest przeprowadzenie kolejnego postępowania oceniającego.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zaleca się ustalenie odrębnych, specyficznych i dostosowanych do poziomu studiów efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia z uwzględnieniem progresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych między pierwszym a drugim stopniem studiów.
2. Zaleca się korektę błędów w opisach efektów uczenia się, polegających na braku określenia zakresu, głębi i kompletności wiedzy, formułowaniu efektów niespecyficznych dla kierunku oraz zajęć określonych w programie studiów lub zbyt ogólnych, formułowaniu efektów niejednorodnych, w celu zapewnienia zrozumiałości efektów oraz możliwości stworzenia systemu ich weryfikacji.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się dostosowanie kart zajęć dla studiów pierwszego i drugiego stopnia do obowiązującego wzoru oraz zadbanie o ich spójność w zakresie efektów uczenia się, treści programowych, nakładu pracy studenta, metod kształcenia i metod weryfikacji efektów uczenia się, w szczególności zaleca się ujednoczenie opisu metod i kryteriów oceniania.
2. Zaleca się uzupełnienie literatury zalecanej w sylabusach o pozycje wydane po roku 2020, wprowadzenie jasnego podziału na literaturę obowiązkową i uzupełniającą i skorelowanie liczby pozycji obowiązkowych z przypisaną zajęciom liczbą punktów ECTS.
3. Zaleca się opracowanie odrębnych sylabusów dla praktyk na każdej specjalności z uwzględnieniem jej specyfiki i metod weryfikacji adekwatnych do tej formy zajęć, a także zapewnienie prawidłowych warunków realizacji praktyk, w tym:
 - jednoznaczne określenie w regulaminie praktyk zadań zakładowego opiekuna praktyk w miejscu ich realizacji, wymaganych kwalifikacji opiekuna praktyk oraz obowiązków instytucji przyjmującej studentów na praktyki;
 - zawarcie w regulaminie praktyk zapisów zobowiązujących zakładowego opiekuna praktyk do zapoznania się z efektami uczenia się przewidzianymi do osiągnięcia w trakcie praktyk oraz do oceny stopnia osiągnięcia przez studenta każdego z efektów uczenia się określonych w karcie zajęć;
 - uwzględnienie w regulaminie praktyk obowiązku potwierdzania przez zakładowego opiekuna praktyk zadań realizowanych przez studenta w trakcie praktyk;
 - opracowanie i wdrożenie jednolitego wzoru dziennika praktyk.
 - coroczną ocenę praktyk z udziałem studentów, obejmującą program praktyk, prawidłowość określenia efektów uczenia się dla praktyk, działalność kierunkowego opiekuna praktyk oraz procedury realizacji praktyk.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się dostosowanie metod weryfikacji do charakteru działań studenta podlegających ocenie, a także określenie konkretnej tematyki prac i rodzajów aktywności oraz przypisanych im kryteriów oceniania.
2. Zaleca się dostosowanie metod weryfikacji do specyfiki efektów uczenia się, w szczególności efektów w zakresie umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.
3. Zaleca się przekazywanie autorom prac etapowych, w tym prezentacji i projektów, informacji o stopniu uzyskania przez nich założonych efektów uczenia się.
4. Zaleca się przeprowadzanie egzaminu dyplomowego w warunkach, które pozwolą na weryfikację uzyskania przez studenta wszystkich efektów uczenia się na koniec procesu kształcenia.

W odniesieniu do kryterium 4:

Zaleca się zwiększenie liczby nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku.

W odniesieniu do kryterium 10:

Zaleca się podjęcie działań projakościowych, które zminimalizują ryzyko ponownego wystąpienia uchybień w ramach kryteriów 1–4.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające na kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2028/2029.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej